

WPLYNEŁO
Urząd Gminy Świerzno
11. 02. 2020
Nr Ilość załączników
podpis

OR
U

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W ŚWIERZNIE
ZA 2019 ROK

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
1.1. Organizacja Ośrodka Pomocy Społecznej	5
1.2. Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 r.	6
1.3. Realizacja budżetu – pomoc społeczna	6
1.3.1. Zasiłki stałe	6
1.3.2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne	7
1.3.3. Zadania własne – zasiłki okresowe	7
1.3.4. Zadania własne gminy – zasiłki celowe	7
1.3.5. Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”	8
1.3.6. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	9
1.4. Realizacja dodatków mieszkaniowych	10
1.5. Realizacja dodatków energetycznych	10
1.6. Realizacja świadczeń rodzinnych	10
1.6.1. Zasiłek rodzinny	11
1.6.2. Rodzaje dodatków do zasiłku rodzinnego	12
1.6.2.1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	12
1.6.2.2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	12
1.6.2.3. Dodatek z tytułu wychowywania w rodzinie wielodzietnej	12
1.6.2.4. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	12
1.6.2.5. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	13
1.6.2.6. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	13
1.6.2.7. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	13
1.6.3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	14
1.6.4. Świadczenie rodzicielskie	14
1.6.5. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	16
1.6.6. Świadczenia opiekuńcze	18
1.6.6.1. Zasiłek pielęgnacyjny	18
1.6.6.2. Świadczenie pielęgnacyjne	18
1.6.6.3. Specjalny zasiłek opiekuńczy	19

1.6.6.4. Zasiłek dla opiekuna	20
1.6.7. "Złotówka za złotówkę"	21
1.6.8. Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne	22
1.7. Realizacja funduszu alimentacyjnego	22
1.8. Realizacja świadczenia wychowawczego 500 +	24
1.9. Realizacja świadczenia „Dobry Start”	25
1.10. Usługi opiekuńcze	26
1.11. Prace społecznie-użyteczne	26
1.12. Karta Dużej Rodziny	27
1.13. Asystent rodziny	28
1.14. Piecza zastępcza	30
1.15. Praca socjalna	30
1.16. POPŻ	31
1.17. Struktura zatrudnienia	31
1.18. Podsumowanie	32
1.19. Potrzeby na 2020 rok	33

Wstęp

Na terenie Gminy Świerzno realizacją zadań z zakresu pomocy osobom i rodzinom w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej, którego działalność określa statut, ustawy i przepisy wykonawcze do ustaw.

Zgodnie z art. 2 ustawy o pomocy społecznej – pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Przed pomocą społeczną stoi wiele zadań. Ośrodek Pomocy Społecznej to miejsce, gdzie powinno się uzyskać informację, poradę i niezbędne wsparcie wtedy, gdy jest to konieczne z powodu utraty pracy, długotrwałej choroby, niezaradności życiowej, klęski żywiołowej. Jest to też instytucja, która ma za zadanie ułatwić zmianę trudnej sytuacji, wskazać drogę wyjścia, ochronić przed złymi skutkami wynikającymi z poczucia zagrożenia, utraty bezpieczeństwa socjalnego i społecznego.

Prawo do świadczeń pieniężnych zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza: 701 zł dla osoby samotnej i 528 zł na osobę w rodzinie przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednej z dysfunkcji określonej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmu, zdarzenia losowego, klęski żywiołowej.

Osoby i rodziny, których dochód przekracza kryterium dochodowe, ale nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, mogły korzystać z pomocy w formie dożywiania w ramach Rządowego Wieloletniego Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerznie realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2019 r. udzielił pomocy bez względu na rodzaj, źródło finansowania i formę dla 161 rodzin o liczbie 463 osób w rodzinach (w 2018 r. było to 171 rodzin o liczbie 497 osób w rodzinach).

1.1. ORGANIZACJA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerznie jest jednostką organizacyjną Gminy powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej Uchwałą XII/47/90 Gminnej Rady Narodowej w Świerznie z dnia 28-go lutego 1990 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerznie głównie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2019 r., poz 1507 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do ustawy.

Zakres działania OPS obejmuje również zadania wynikające z innych ustaw, w szczególności z:

- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych ,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych,
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa o osobach starszych,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o dodatkach energetycznych,
- ustawy Prawo energetyczne w zakresie zryczałtowanego dodatku energetycznego,
- ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

1.2. WYDATKI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 r.

Zwalczanie narkomanii	999,84 zł
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	56.460,27 zł
Rodziny zastępcze	115.354 zł
Wspieranie rodziny, w tym: -wydatki dot. zatrudnienia opiekuna - św. Dobry Start + koszty obsługi	198.208,74 zł
Świadczenia rodzinne + koszty obsługi + składki ZUS + składki zdrowotne, w tym Fundusz Alimentacyjny	2.066.003,44 zł
Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	277.850 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłki stałe oraz niektóre świadczenia rodzinne	18.503,05 zł
Zasiłki celowe i pomoc w naturze - zadania własne w tym: schronienie i ogrzewalnia	133.136,47 zł
Zasiłki okresowe	129.200,92 zł
Dodatki mieszkaniowe	36.947,42 zł
Zasiłki stałe	214.747,70 zł
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	21.246,56 zł
Ośrodek Pomocy Społecznej	396.886,25 zł
Prace społecznie-użyteczne	14.279,60 zł
Dożywianie, zasiłki na żywność	256.993,30 zł
Rodziny wielodzietne (Karta Dużej Rodziny)	873,16 zł
Świadczenie wychowawcze 500 + + koszty obsługi	3.325.623,20 zł
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	1.363 zł
OGÓŁEM:	6.986.827,08 zł

1.3. REALIZACJA BUDŻETU – POMOC SPOŁECZNA

1.3.1. Zasiłki stałe

Udzielone świadczenia – zadania własne finansowane przez Wojewodę

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe – ogółem	48	436	214.748
w tym przyznanych dla osoby: - samotnie gospodarującej,	34	331	186.835
- pozostającej w rodzinie	14	105	27.913

1.3.2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających zasiłek stały	400	18.503 zł

Zasiłek stały adresowany jest do osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego, które od dnia 01 października 2018 r. wynosi dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł i dla osoby pozostającej w rodzinie – 528 zł

1.3.3. Zadania własne – zasiłki okresowe finansowane z budżetu Wojewody

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki okresowe – ogółem	90	428	129.201
w tym:	X	X	X
- finansowane z budżetu gminy			
- finansowane z budżetu Wojewody, w tym przyznane z powodu:	60	289	94.115
* bezrobocia	9	64	10.855
* niepełnosprawności	0	0	0
* możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego			
* długotrwałej choroby	10	27	9.488
*inne	14	48	14.743

Świadczona pomoc w formie zasiłków okresowych miała na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin będących w trudnych warunkach materialnych. Kwota zasiłku okresowego stanowi 50 % różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem faktycznym dla osób samotnie gospodarujących i 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

1.3.4. Zadania własne gminy – zasiłki celowe

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki celowe i w naturze – ogółem (schroniska, inne formy pomocy)	90	17	4980
Zasiłki specjalne celowe	8	12	4750
Sprawienie pogrzebu	0	0	0
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	3	42	104.425
Partycypacja w wydatkach na utrzymanie ogrzewalni	0	0	17.981
Razem:	101	71	114.155

Kolejnym zadaniem własnym gminy przedstawionym w powyższej tabeli są zasiłki celowe,

w tym specjalne celowe, które przyznawane były na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków, leczenia, opału oraz kosztów poniesionych za pobyt osób w schroniskach (w 2019 r. 1 osoba przebywała w schronisku). W 2019 r. w Domach Pomocy Społecznej przebywały 3 (1 osoba w DPS im. Edmunda Wojtyły w Szczecinie, 2 osoby w DPS Jaromin).

Ogrzewalnia

Dnia 09 stycznia 2019 r. zostało zawarte porozumienie międzygminne w sprawie powierzenia przez Gminy Świerżno, Dziwnów, Międzyzdroje, Golczewo, Wolin oraz Gminę Kamień Pomorski realizacji zadania publicznego w zakresie prowadzenia ogrzewalni dla osób bezdomnych z terenu tych gmin.

Porozumienie zawarto na czas określony od dnia 09 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., przyczem realizacja zadań objętych porozumieniem, odbywała się w okresach od dnia 21 stycznia 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2019 r. oraz od dnia 01 października 2019 r. do dnia 31.12.2019 r. Koszt utrzymania ogrzewalni w 2019 r. wyniósł 17.981 zł.

1.3.5. Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”

Często stosowaną formą pomocy w naturze jest przyznawanie i finansowanie posiłku, w tym głównie dla dzieci w szkołach i przedszkolu, oraz osób dorosłych.

W 2019 roku z tej formy wsparcia skorzystały 112 osoby, w tym 101 dzieci i młodzieży oraz 11 osób dorosłych. Łączny koszt dożywiania wyniósł 150.693 zł, z tego:

- koszt własny gminy 33.419 zł,
- dotacja w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” – 117.274 zł.

Natomiast zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup żywności otrzymało 80 rodzin na kwotę 106.300 zł, z tego:

- koszt własny Gminy – 23.574 zł
- dotacja w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” – 82.726 zł.

Łącznie na program wieloletni tj. dożywianie oraz zasiłki celowe na zakup żywności wydatkowano kwotę 256.993zł, w tym:

- ze środków Gminy – 56.993 zł, co stanowiło około 30 % całego kosztu dożywiania,
- z funduszu Wojewody – 200.000 zł.

W 2019 roku z pomocy społecznej korzystały następujące grupy osób: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale chore, rodziny niepełne,

wielodzietne i inne.

Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	
	ogółem	w tym: na wsi
Ubóstwo	27	27
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	14	14
wielodzietność	13	13
Bezrobocie	69	69
Niepełnosprawność	57	57
Długotrwała lub ciężka choroba	23	23
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem,	3	3
w tym:		
rodziny niepełne	3	3
rodziny wielodzietne	0	0
Przemoc w rodzinie	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	1	1
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0
Zdarzenie losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

W 2019 roku najczęściej była przyznawana pomoc z powodu bezrobocia. Drugim ważnym powodem przyznawania pomocy była niepełnosprawność.

1.3.6. PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2018 poz. 1510 z późn. zm.) do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie (czyli bezpłatnie, tak jak osoby ubezpieczone) *mają prawo osoby inne niż ubezpieczone posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej.*

Wydanie decyzji o ustaleniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych ze środków publicznych następuje na wniosek zainteresowanego, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Wydanie decyzji administracyjnej poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego. Wywiad przeprowadzany jest niezwłocznie po otrzymaniu informacji o potrzebie ustalenia uprawnień. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania (pobytu) osoby zainteresowanej. Celem tej czynności jest ustalenie czy osoba zainteresowana spełnia kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustalenie czy nie występują dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową tej osoby.

Decyzja administracyjna w sprawie przyznania lub odmowy przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydawana jest w terminie miesiąca od daty złożenia wniosku wraz z wymaganą dokumentacją.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. decyzji przysługuje przez okres 90 dni, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Jeżeli istnieje konieczność dalszego leczenia, dłuższego niż 90 dni – może zostać wydana kolejna decyzja. Świadczeniodawcy NFZ realizują świadczenia na rzecz osób nieubezpieczonych legitymujących się ww. decyzją.

W 2019 r. w tut. OPS prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przyznano 10 osobom.

1.4. REALIZACJA DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 2133) reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości, finansowania i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwości organów w tych sprawach. Dodatki mieszkaniowe realizowane są w całości z zadań własnych. Przyznawane są na podstawie wniosku i deklaracji o dochodach za okres 3 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku wraz z pozostałymi dokumentami tj. zaświadczenie o wynagrodzeniu, zaświadczenie z urzędu pracy, oświadczenia itp.

W 2019 roku wypłacono 241 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 36.947,42 zł.

1.5. REALIZACJA DODATKÓW ENERGETYCZNYCH

Od roku 2014 nowym świadczeniem wypłacanym przez OPS jest dodatek energetyczny. Podstawę jego wypłaty stanowi ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 z późn. zm). Zgodnie z jej treścią wprowadzone zostało pojęcie odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej tj. osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej. Wysokość dodatku energetycznego ogłaszana jest do 30 kwietnia danego roku przez Ministra właściwego do spraw gospodarki. W zależności od liczby osób, które wchodzi w skład gospodarstwa domowego, w 2019 r. stanowił on kwotę:

- dla gospodarstwa jednoosobowego - 11,35 zł miesięcznie,
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób - 15,77 zł miesięcznie,
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób - 18,92 zł miesięcznie.

W 2019 r. wypłacono 12 dodatków energetycznych na łączną kwotę 159,01 zł.

1.6. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 z późn. zm.) skierowana jest przede wszystkim do rodzin, które wprawdzie osiągają dochody,

jednakże z uwagi na zwiększone wydatki związane z wychowaniem dzieci, w tym również niepełnosprawne, dochód na jedną osobę w rodzinie nie pozwala na zapewnienie dzieciom oraz osobom niepełnosprawnym podstawowych standardów życiowych. Ustawa ta przewiduje finansowaną pomoc państwa w formie świadczeń rodzinnych. Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe, trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku.

1.6.1. Zasiłek rodzinny

Podstawowym kryterium, od którego zależy prawo do zasiłku rodzinnego jest dochód rodziny w przeliczeniu na osobę. Zasiłki rodzinne są świadczeniami Państwa na rzecz rodziny o niskich dochodach.

Świadczenia rodzinne przysługują osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Celem zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego jest pomoc rodzinie bądź osobom samotnie wychowującym dzieci w ponoszonych przez nich wydatkach na utrzymanie dzieci.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje na dziecko ze względu na jego wiek, a także stan zdrowia – rodzicom, jednemu z rodziców, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole (poza wyższą szkołą), jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo do 24 roku życia – jeżeli dziecko jest niepełnosprawne i posiada stosowne orzeczenie, a także osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustalonym wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła:

– 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;

- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

1.6.2. Rodzaje dodatków do zasiłku rodzinnego

Dodatki do zasiłku rodzinnego są z nim nierozzerwalnie związane i w przypadku gdy prawo do zasiłku rodzinnego nie przysługuje, nie można ubiegać się o dodatki.

1.6.2.1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek przysługuje jednorazowo w wysokości 1000 zł.

W przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko. Wniosek o dodatek z tytułu urodzenia dziecka składa się do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. Dodatek wypłacany jest na podstawie zaświadczenia lekarskiego lub wystawionego przez położną potwierdzającego pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

1.6.2.2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesięcy kalendarzowych;
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje rodziców lub opiekunów prawnych dziecka przysługuje jeden dodatek.

1.6.2.3. Dodatek z tytułu wychowywania w rodzinie wielodzietnej

Dodatek przysługuje na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek wynosi 95 zł miesięcznie.

1.6.2.4. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Dodatek przysługuje w wysokości 193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci.

W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160 zł na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko, matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka,

jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- ojciec dziecka jest nieznany;
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również pełnoletniej osobie do ukończenia 24 roku życia, uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

1.6.2.5. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek przysługuje:

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności – w wysokości 113 zł miesięcznie na dziecko

albo

- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej – w wysokości 69 zł miesięcznie na dziecko.

1.6.2.6. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek wynosi miesięcznie:

- 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

1.6.2.7. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek przysługuje raz w roku szkolnym w wysokości 100 zł na dziecko.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego. Wniosek o wypłatę dodatku składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpatrzenia.

1.6.3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł na jedno dziecko. Przyznanie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka jest uzależnione od kryterium dochodowego. Przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922 zł. Do wniosku dołącza się zaświadczenie lekarskie lub wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Świadczenie to, podobnie jak wszystkie świadczenia rodzinne jest wolne od podatku dochodowego.

1.6.4. Świadczenie rodzicielskie

W dzienniku ustaw z dnia 21 sierpnia 2015 r., poz. 1217 opublikowana została ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadzająca od 1 stycznia 2016 r. świadczenie rodzicielskie dla rodziców, którym nie przysługują urlopy w związku z urodzeniem się dziecka; jak np. osoby bezrobotne, studenci, uczniowie, osoby pracujące na podstawie umów cywilno-prawnych, rolnicy; niezależnie od dochodu rodziny.

Kwota świadczenia rodzicielskiego wynosi 1000,00 zł miesięcznie z wyjątkami wskazanymi w ustawie (w odniesieniu do osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych wypłacana kwota przez OPS stanowi różnicę między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych). Kwota świadczenia za niepełny miesiąc ustalana jest proporcjonalnie. W odniesieniu do świadczenia rodzicielskiego nie jest stosowane żadne kryterium dochodowe.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

1. matce albo ojcu dziecka;
2. opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;
3. rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;
4. osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

1. skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
2. śmierci matki dziecka;
3. porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie nie przysługuje, jeżeli:

1. co najmniej jeden z rodziców dziecka lub osoba uprawniona, o której mowa w ustawie, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
2. dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej - w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy;
3. jeden z rodziców dziecka lub osoba uprawniona, nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
4. w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
5. osobom uprawnionym, przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

1. 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
2. 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;

3. 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
4. 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
5. 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

1. porodu - w przypadku osób, o których mowa w ustawie;
2. objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia - w przypadku osób, o których mowa w ustawie;
3. przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia - w przypadku osoby, o której mowa w ustawie.

1.6.5. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860 z późn. zm.). Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania. Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Ponadto, podstawowym warunkiem jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki

zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii. Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługiwać będzie tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Wzór tego zaświadczenia określony jest w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2010 r., Nr 183, poz. 1234). Istotne jest, że wymóg legitymowania się zaświadczeniem o pozostawaniu pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu, nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko.

Jednorazowe świadczenie nie przysługuje jeśli dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie) albo w pieczy zastępczej. Jednorazowe świadczenie nie przysługuje również w przypadku urodzenia martwego dziecka.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ww. ustawy, z wnioskiem o jednorazowe świadczenie, może wystąpić: matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny (opiekun faktyczny, to osoba faktycznie zajmująca się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka), będący świadczeniobiorcą świadczeń opieki zdrowotnej lub osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji -w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019r. poz. 1374 z późn. zm.) – spełnienie tego warunku wnioskodawca potwierdza podpisując wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia zawierający odpowiednie oświadczenie w części II wniosku.

Jednorazowe świadczenie, podobnie jak świadczenia rodzinne oraz świadczenie wychowawcze, podlega unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Oznacza to, że w przypadku gdy osoba uprawniona do jednorazowego świadczenia lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (tj. w kraju UE, EOG lub Szwajcarii i nie jest to pobyt turystyczny, leczniczy ani związany z podjęciem nauki), wniosek wraz z dokumentami

zostanie przekazany marszałkowi województwa w celu ustalenia, czy w danej sprawie zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.

Ponadto, otrzymane jednorazowe świadczenie nie wlicza się do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, w tym do świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

1.6.6. Świadczenia opiekuńcze

1.6.6.1. Zasiłek pielęgnacyjny, przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego w okresie od dnia 01.01.2019 r. do dnia 30.10.2019 r. Wnosiła 184,42 zł miesięcznie, od dnia 01.11.2019 r. wysokość zasiłku pielęgnacyjnego uległa zmianie i wynosi 215,84 zł., o którym stanowi § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r., poz. 1497). Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

1.6.6.2. Świadczenie pielęgnacyjne

Od 01 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości 1583 zł. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce lub ojcu;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym

stopniu niepełnosprawności;

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma osób będących opiekunem prawnym lub rodziną zastępczą spokrewnioną, lub legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku.

1.6.6.3. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy w okresie od dnia 01.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. przysługiwał w wysokości 620 zł miesięcznie, zgodnie z § 1 pkt 13 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r., poz. 1497). Przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub

pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza 764 zł.

1.6.6.4. Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna w okresie od dnia 01.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. przysługiwał w kwocie 620 zł osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r. (§ 1 pkt 15 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r., poz. 1497).

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ właściwy ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wszczyna na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna. Wniosek można było składać maksymalnie w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 15 września 2014 r.

Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2019 roku bez uwzględnienia mechanizmu „złotówka za złotówkę”

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne	4180	491.724
dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	1.798	22.000
- urodzenia dziecka	22	
- opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	39	15.441
- samotnego wychowywania dziecka	144	28.752
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	282	29.980
- rozpoczęcia roku szkolnego	231	23.100
- podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	543	40.283
- wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	537	51.015
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	5978	702.295
Zasiłki pielęgnacyjne	1717	324.615
Świadczenia pielęgnacyjne	139	220.037
Specjalny zasiłek opiekuńczy	114	70.360
Świadczenia opiekuńcze (razem)	1970	615.012
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	35	35.000
Świadczenie rodzicielskie	241	222.694

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	0	0
Świadczenia rodzinne razem	8224	1.575.001

1.6.7. "Złotówka za złotówkę"

Od 01 stycznia 2016 roku, jeśli rodzina korzystająca ze świadczeń rodzinnych przekroczy kryterium dochodowe, nie straci ich, ale otrzyma je pomniejszone o kwotę przewyższającą kryterium. Mechanizm "złotówka za złotówkę" ma zachęcać do podejmowania pracy bez obawy o utratę zasiłków.

Z dniem 01.01.2016 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych, która wprowadza zasadę "złotówka za złotówkę". Dzięki niej przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych (674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem) nie będzie automatycznie oznaczało utraty tych świadczeń dotychczas wystarczyło przekroczyć je choćby o złotówkę, by stracić wszystkie zasiłki.

Jeśli próg dochodowy przekroczony zostanie o złotówkę, 20 zł lub 30 zł, to o tą kwotę zostanie pomniejszony zasiłek rodzinny. Ustawa dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do niego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu samotnej opieki nad dzieckiem, korzystania z urlopu wychowawczego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, nauki dziecka poza miejscem zamieszkania.

Minimalne świadczenie wypłacane według nowych zasad będzie wynosić 20 zł. Dla przykładu - jeśli rodzina przekracza kryterium o 380 zł, a uprawniona jest do zasiłku i dodatków w wysokości 400 zł, to od 400 odejmujemy 380 i oznacza to, że tej rodzinie należy się 20 zł. Gdyby ta różnica wynosiła 19 zł, rodzina już nie otrzymałaby tego świadczenia.

Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2019 roku z uwzględnieniem wyłącznie mechanizmu „złotówka za złotówkę”

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne	178	12.090,88
dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	271	7.383,22
- urodzenia dziecka	0	0
- opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0
- samotnego wychowywania dziecka	6	946,74
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	35	2.790,30

- rozpoczęcia roku szkolnego	151	635,84
- podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	54	1.407,89
- wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	25	
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	449	19.474,10

Wypłata zasiłku dla opiekuna

Okres przyznania	Liczba świadczeń	Kwota w zł
01.01.2019 – 31.12.2019	60	37.200

1.6.8. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

Zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 300) oraz ustawą o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1373). Ośrodek realizuje wypłatę składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz składki zdrowotne.

Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe od świadczenia pielęgnacyjnego	115	50.099
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczenia pielęgnacyjnego	132	18.806
Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe od specjalnego zasiłku opiekuńczego	91	15.526
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od specjalnego zasiłku opiekuńczego	115	6.417
Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe od zasiłku dla opiekuna	60	10.237
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłku dla opiekuna	48	2.678
Razem	561	103.763

Łącznie wypłacono 8 673 świadczeń w postaci zasiłków rodzinnych i opiekuńczych na łączną kwotę 1.594.475,10 zł, odzyskano nienależnie pobrane świadczenia na kwotę 3.307 zł.

1.7. REALIZACJA FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019, poz. 670 z późn. zm.) . Akt wykonawczy: Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy

i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- obywatelom polskim;
- cudzoziemcom:
 - a) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym;
 - b) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r., poz. 35)
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie, są świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe, trwające od 1 października do 30 września. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800 zł.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Strukturę wydatków oraz odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Wyplacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	775	278.200
Odzyskane nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1	350

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerznie wypłacił 775 świadczeń na kwotę 278.200 zł, wydano 55 decyzji przyznających świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego.

W 2019 r. wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych kwotę 42.497,41 zł na poczet funduszu alimentacyjnego.

Organ właściwy dłużnika podejmuje następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przeprowadza wywiady alimentacyjne oraz odbiera oświadczenia majątkowe,
- przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych alimentów, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia alimentacyjnego,
- zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- informuje powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- wydaje decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego, od 01 czerwca 2018 r. za przestępstwo określone w art. 209 § 3 Kodeksu karnego,
- kieruje do starosty wniosek o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,
- przekazuje informacje gospodarcze do Biura Informacji Gospodarczej (KIDT – Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych, KBIG – Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej, KRD – Krajowy Rejestr Długów, BIG InfoMonitor, ERIF BIG S.A.) o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

1.8. REALIZACJA ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO 500+

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 924) to pierwszy program skierowany do wszystkich polskich rodzin z dziećmi. Ustawa ta przewiduje finansowaną pomoc państwa w formie pieniężnej. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspakajaniem jego potrzeb życiowych. Zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy Świerzno Nr SK.0050.12.2016 z dnia 01 marca 2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerznie jako jednostka organizacyjna Gminy Świerzno został wyznaczony do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Zgodnie ze zmianą ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. rozpoczął się nowy okres świadczeniowy trwający od dnia 01.07.2019 r. do dnia 31.05.2021 r. oraz zniesione zostało kryterium dochodowe na pierwsze dziecko.

Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują odpowiednio na wnioski matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka albo opiekuna prawnego dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Struktura wydatków świadczenia wychowawczego w 2019 r.

Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w okresie od 01 lipca 2019 r. do 31 maja 2021 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota w zł
Świadczenie wychowawcze	2475	1 228 833,70 zł
Świadczenie wychowawcze bez świadczenia na pierwsze dziecko	2267	129 338,87 zł
Świadczenie wychowawcze ze świadczeniem na pierwsze dziecko	1636	811 270,20 zł
Świadczenie wychowawcze ze świadczeniem na pierwsze dziecko z powodu niepełnosprawności	196	97 532,30 zł
Razem:	6574	3 266 975,07

1.9. REALIZACJA ŚWIADCZENIA "DOBRY START"

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z dnia 1 czerwca 2018 r., poz. 1061) – zwane dalej rozporządzeniem – określa szczegółowe warunki realizacji rządowego programu „Dobry start” ustanowionego uchwałą Rady Ministrów Nr 80/2018 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (M.P. poz.514).

Zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy Świerżno Nr SK.0050.32.2018 z dnia 18 czerwca 2018 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerżnie jako jednostka organizacyjna Gminy Świerżno został wyznaczony do realizacji rządowego programu "Dobry start".

Świadczenie „Dobry start” w wysokości 300 zł przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia, zaś w przypadku posiadania orzeczenia o niepełnosprawności do ukończenia 24 roku życia. Rodziny otrzymują świadczenie bez względu na dochód.

Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następują odpowiednio na wniosek rodzica, opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego dziecka oraz osoby uczącej się (z wyłączeniem osób usamodzielnianych). Wnioski są przyjmowane od dnia 1 sierpnia danego roku do dnia 30 listopada danego roku, natomiast w formie elektronicznej – od dnia 1 lipca danego roku do dnia 30 listopada danego roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota w zł
Świadczenie „Dobry Start”	459	137.700

Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia "Dobry start" w okresie od 01 lipca 2019 r. - 30 listopada 2019 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków w formie papierowej	Liczba złożonych wniosków w formie elektronicznej
Świadczenie "Dobry start"	185	150
Razem:	335	

1.10. USŁUGI OPIEKUŃCZE

Osoby, które z powodu wieku, choroby i niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób w czynnościach codziennych, a są jej pozbawione mają prawo do korzystania z pomocy niepieniężnej w formie usług opiekuńczych, w szczególności są to osoby starsze i samotne. Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie od dnia 01.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. udzielił pomocy w formie usług opiekuńczych 5 osobom. Osoby ponosiły odpłatność w wysokości uzależnionej od uzyskiwanych dochodów. Usługi opiekuńcze w 2019 r. na rzecz osób uprawnionych świadczyła 1 opiekunka.

Wysokość stawki za 1 godzinę usług opiekuńczych ustala się w wysokości 1% minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w danym roku, a odpłatność wyliczana jest zgodnie z uchwałą Nr XXVII/178/2017 Rady Gminy w Świerznie z dnia 01 sierpnia 2017 roku. Wydatki związane z usługami opiekuńczymi wynosiły 21.246,56 zł.

Z tytułu odpłatności za usługi uzyskano dochód w kwocie 3.225 zł.

1.11. PRACE SPOŁECZNIE – UŻYTECZNE

Dnia 20.02.2019 r. zawarte zostało porozumienie Nr 2/2019 pomiędzy Starostą Kamieńskim a Wójtem Gminy Świerzno na wykonywanie prac społecznie-użytecznych, na terenie Gminy Świerzno.

Realizatorem działań jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerznie oraz sołtysi poszczególnych sołectw.

Prace społecznie-użyteczne są to prace wykonywane przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku i osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na skutek skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy i Ośrodek Pomocy Społecznej. Prace wykonywane są w wymiarze 10 godzin tygodniowo i 40 godzin miesięcznie. Bezrobotnemu przysługuje świadczenie w wysokości 8,50 zł za godzinę pracy. Prace społecznie-użyteczne obejmują prace porządkowe na terenie naszej gminy, pielęgnację terenów zielonych, prace konserwatorskie oraz drobne prace remontowe.

W ramach prac społecznie-użytecznych w 2019 r. Ośrodek pomocy Społecznej w Świerznie zaktywizował 13 osób.

Realizacja prac społecznie-użytecznych z pewnością umożliwiła uzyskanie efektów społecznych takich jak:

- łagodzenie negatywnych skutków bezrobocia,
- wykonanie prac na rzecz społeczności lokalnej,
- szanse dla osób skierowanych do powrotu na rynek pracy,
- aktywizację bezrobotnych, mobilizację do wyjścia z domu.

Wydatki poniesione w 2019 r. na prace społecznie-użyteczne wyniosły 14.279,60 zł. Prace wykonywane były w okresie od 01.03.2018 r. do 30.11.2018 r.

1.12. KARTA DUŻEJ RODZINY

Od roku 2014 w tut. OPS jest możliwość uzyskania Karty Dużej Rodziny. Podstawę wydawania Kart stanowi ustawa z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r., poz. 1863 z późn.zm.). Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

Karta przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów rodzinom z co najmniej trójką dzieci. Rodzice mogą korzystać z Karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole lub w szkole wyższej, maksymalnie do osiągnięcia do 25 roku życia. Osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymują Kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny należy złożyć wniosek w gminie odpowiadającej miejscu zamieszkania.

Nadmienić należy, że na terenie Gminy Świerznio rodziny mogą także skorzystać ze wsparcia Zachodniopomorskiej Karty Rodziny. Wsparciem Zachodniopomorskiej Karty Rodziny objęte są rodziny z minimum dwojgiem dzieci, z terenu województwa zachodniopomorskiego. O wydanie Zachodniopomorskiej Karty Rodziny mogą ubiegać się: małżonkowie prowadzący wspólne gospodarstwo domowe z minimum dwojgiem dzieci oraz dzieci (do 18 roku życia lub 26 roku życia w przypadku kontynuowania nauki, dożywotnio w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności); rodziny zastępcze zamieszkałe pod wspólnym adresem; rodzinne domy dziecka. Karta umożliwia korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu.

Od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerznie zostały wydane następujące ilości Zachodniopomorskich Kart Dużych Rodzin oraz Zachodniopomorskich Kart Seniora:

1) Zachodniopomorska Karta Dużej Rodziny od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

Wydanych kart: 119 szt

Rodzice: 102 osób

Dzieci: 17 osób

2) Zachodniopomorska Karta Seniora od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

Wydanych Kart: 76 szt

Seniorzy: 76 osób

Nadmienić należy, że kontynuowane jest wydawanie Ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny, przez Ośrodek Pomocy Społecznej. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej zostały wydane następujące ilości Ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny:

Wydanych kart: 67 szt.

Rodzice: 26 osób

Dzieci: 41 osób

1.13. ASYSTENT RODZINY

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązkiem gminy jest podejmowanie działań, które będą służyły wsparciu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze i które umożliwiłyby zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej bądź powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w tej pieczy.

Asystent podejmuje kompleksowe działania polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie w dążeniu do poprawy funkcjonowania i zmiany niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych. Do zadań asystenta należy:

- zdiagnozowanie problemów i dysfunkcji rodziny,
- określenie podstawowych potrzeb rodziny,
- sporządzeniu planu pracy z rodziną z uwzględnieniem indywidualnych metod bezpośredniej pracy z rodziną,
- zmotywowanie rodziny do współpracy i podejmowania działań zmierzających do pokonania trudności,
- pomoc w poprawie sytuacji rodziny, a w szczególności w usunięciu czynników przeszkadzających w osobistym wychowywaniu dzieci, takich jak: brak stałych źródeł dochodów i możliwości zaspokajania potrzeb dzieci, złe warunki mieszkaniowe, alkoholizm, przemoc

w rodzinie,

- podnoszenie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego i racjonalnego dysponowania budżetem domowym,

- wspieranie rodziny w zdobyciu zatrudnienia i motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,

- budowanie i utrwalanie w rodzinie wiary we własne siły oraz kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,

- wspieranie rodziców w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych z dziećmi,

- wspieranie aktywności społecznej rodzin,

- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich,

- umożliwienie dzieciom udziału w zajęciach dodatkowych w szkole, domu kultury, świetlicach środowiskowych,

- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,

- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,

- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,

- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;

- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie;

- współpraca z innymi jednostkami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

Decyzję o przydziale asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny lub na wniosek sądu. Asystent rodziny realizuje plany pracy z rodzinami za ich zgodą i przy aktywnym udziale rodziny w miejscu jej zamieszkania lub miejscu przez nią wskazanym.

W 2019 roku asystent rodziny pracował z 18 rodzinami, w których wychowuje się 53 dzieci. W rodzinach występowały głównie problemy, takie jak: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, alkoholizm, przemoc, niezaradność życiowa, brak prawidłowych wzorców, niskie kwalifikacje zawodowe rodziców, bezrobocie i ubóstwo, niepełnosprawność lub długotrwała choroba, samotne rodzicielstwo.

Dane dotyczące rodzin współpracujących z asystentem rodziny w 2019 r.

Liczba rodzin korzystających z współpracy z asystentem rodziny z tego:		2019 r.
		18
1	Do 3 miesięcy	1
2	Powyżej 3 do 12 miesięcy	2
3	Powyżej 1 roku	3
4	Przeciętny czas pracy z rodziną 1*)	4
5	Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę, w tym:	5
6	Ze względu na osiągnięcie celów	1
7	Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
8	Ze względu na brak efektów	0
9	Ze względu na zmianę metody pracy	0
10	Liczba rodzin, które korzystały z współpracy z asystentem rodziny 2*)	18
11	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	53

1*) Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną podaje się w miesiącach z dokładnością do jednego miesiąca, wskazując miesiąc rozpoczęty jako miesiąc pełny.

2*) Narastająco od początku roku. Każda rodzina korzystająca z pomocy asystenta wykazywana jest tylko jeden raz.

1.14. PIECZA ZASTĘPCZA

Do zadań gminy w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Gmina ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka.

Dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej i pieczy zastępczej w 2019 r.

Kategoria wydatków	Ilość dzieci w 2019 r.	Wydatki poniesione w związku z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej w 2019 r.
Współfinansowanie pobytu dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej	01.01.2019r.-31.08.2019r. - 4 dzieci 01.09.2019r. - 31.12.2019r. - 3 dzieci	115.354 zł
Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	-	-

1.15. PRACA SOCJALNA

Pracownicy socjalni oprócz przeprowadzania wywiadów środowiskowych na potrzeby pomocy społecznej oraz innych instytucji, przyznawania pomocy w różnych formach, dodatkowo pomagali w załatwianiu spraw urzędowych, kompletowaniu dokumentów dla celów ustalenia stopnia niepełnosprawności, a także prowadzili pracę socjalną.

Praca socjalna to głównie poradnictwo w zakresie poszukiwania pracy, załatwiania spraw alimentacyjnych, kierowanie na leczenie odwykowe, nadzór nad prawidłowością sprawowanej władzy rodzicielskiej, kierowanie do sądów wniosków o jej nieprawidłowym wypełnianiu.

Kadra pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerznie niosła i niesie pomoc mieszkańcom Gminy Świerzno. Ośrodek poprzez wsparcie emocjonalne okazuje szacunek, akceptację, zrozumienie i troskę, pomaga mieszkańcom odzyskać zaufanie we własne możliwości

i wiarę w możliwość wyjścia z sytuacji kryzysowej.

Ważnym instrumentem wzmacniającym zobowiązanie klienta jest zawarcie kontraktu socjalnego pomiędzy pracownikiem socjalnym tut. OPS a osobą wnioskującą o pomoc. W 2019 r. Zostało zawartych 11 kontaktów socjalnych. Należy w tym miejscu nadmienić, że niewywiązanie się z kontraktu socjalnego może skutkować odmową przyznania świadczeń z tut. OPS.

Ponadto pracownicy socjalni współpracują z Policją, Szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim, kuratorami sądowymi i społecznymi, pielęgniarkami środowiskowymi, sołtysami.

1.16. POPŻ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerznie współpracuje z Polskim Związkiem Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło Terenowe w Świerznie. Współpraca polega na wydawaniu skierowań do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerznie wydał 332 skierownia dla 854 osób-mieszkańców Gminy Świerżno.

W ramach programu dystrybuowane są następujące produkty żywnościowe: groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, sok jabłkowy, makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane, mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający, szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, pasztet wieprzowy, filet z makreli, cukier biały, olej rzepakowy, gołąbki w sosie pomidorowym.

1.17. STRUKTURA ZATRUDNIENIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 r.

Kierownik – 1 etat,

Główny Księgowy – 1 etat,

Pracownik socjalny – 2 etaty,

Pomoc administracyjna – 1 etat - stanowisko do spraw świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych,

Referent – 1 etat – stanowisko do spraw świadczeń wychowawczych i świadczeń „Dobry Start 300+,,

Pomoc administracyjna – 1 etat - stanowisko do spraw realizacji świadczeń z pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych,

Asystent Rodziny – 1 etat

Opiekun – 1/2 etatu (usługi opiekuńcze)

Wszyscy pracownicy posiadają niezbędne kwalifikacje wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerznie posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie pozwalające skutecznie i efektywnie wypełniać zadania powierzone zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Wszyscy pracownicy na bieżąco uzupełniają wiedzę poprzez samokształcenie, śledzą obowiązujące przepisy i inicjują zmiany niezbędne w pracy. W związku z powyższym nadążają za zmianami zachodzącymi w zakresie obsługi klientów i obowiązującego ustawodawstwa. Rozwój kompetencji zawodowych w ramach doksztalcania zawodowego odbywał się w minionym roku poprzez szkolenia pracowników zgodnie z potrzebami. W dużym stopniu wykorzystano możliwość udziału w szkoleniach bezpłatnych, organizowanych dla kadr pomocy społecznej.

W 2019 r. pracownicy tut. OPS uczestniczyli w następujących kursach, szkoleniach i konferencjach:

- szkolenie nt. postępowanie z dłużnikiem alimentacyjnym
- dodatki mieszkaniowe i energetyczne
- opieka nad dziećmi do lat 3
- superwizja dla członków zespołu interdyscyplinarnego
- nowe obowiązki pracodawcy w zakresie stosowania RODO i ubezpieczeń społecznych
- zakres zadań, uprawnień, kompetencji OPS
- rodzinny wywiad środowiskowy
- przyznawanie świadczeń opiekuńczych i świadczeń wychowawczych
- realizacja zadań budżetowych w kontekście rachunkowości budżetowej
- stres i sytuacje konfliktowe w pracy jednostek pomocy społecznej
- zasady przetwarzania danych osobowych w OPS
- selektywna profilaktyka uzależnień
- przeciwdziałanie narkomanii
- bezpieczeństwo pracowników OPS

1.18. PODSUMOWANIE

W okresie od dnia 16.07.2019 r. do dnia 25.07.2019 r. 15 dzieci z terenu Gminy Świerzno bezpłatnie uczestniczyło w koloni letniej w Barlinku organizowanej przez Zachodniopomorskie Kuratorium Oświaty. Wyjazd był przeznaczony dla dzieci i młodzieży z utrudnionym dostępem do wypoczynku. Grupami priorytetowymi były dzieci:

- objęte pieczęcią zastępczą,
- pochodzące z rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych, w tym z rodzin wychowujących troje lub więcej dzieci oraz samotnie wychowywane.

Pracownicy tutejszego Ośrodka dbają o tworzenie coraz lepszego wizerunku pomocy społecznej, jako instytucji efektywnej, nowoczesnej i skutecznej. Zawsze starają się, aby wsparcie do potrzebujących kierowane było sprawnie i w taki sposób, by osoby w trudnej życiowej sytuacji, pozostawały w systemie pomocy jak najkrócej. Pracownicy stykają się coraz częściej z bardzo trudnymi przypadkami, wymagającymi pomocy od zaraz (są to sytuacje dotyczące, osób starszych, chorych, ofiar przemocy).

Od 2018 r. w budynku Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Kamieniu Pomorskim. Placówka została powołana na mocy uchwały Rady Miejskiej w Kamieniu Pomorskim oraz zawartych przez gminę porozumień m.in. z gminą Świerzno.

Do Środowiskowego Domu Samopomocy kierowane są osoby niepełnosprawne intelektualnie oraz wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Nadmienić należy, że w 2019 roku tut. OPS skierował do Środowiskowego Domu Samopomocy w Kamieniu Pomorskim 3 mieszkańców z terenu gminy Świerzno kwalifikujących się do przebywania w tego typu placówce.

Głównym i najważniejszym zadaniem Środowiskowego Domu Samopomocy jest przystosowanie uczestników do możliwie, jak najbardziej samodzielnego życia, wykształcenie umiejętności niezbędnych do codziennego funkcjonowania, m.in.: przygotowanie posiłków, dbanie o higienę, rozporządzanie budżetem domowym, obsługa sprzętów gospodarstwa domowego, aktywne spędzanie czasu wolnego itp.

1.19. POTRZEBY OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2020 ROK

Analiza realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerznie zadań przedstawionych w sprawozdaniu za 2019 r. pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Bezwzględne wsparcie kadrowe wymaga stanowisko głównego księgowego. Nadmienić należy, że budżet Ośrodka Pomocy Społecznej wynosi około 11 mln zł, a główna księgowa jest jedyną osobą zajmującą się księgowością w tut. OPS. W przypadku absencji chorobowej głównego księgowego nie ma możliwości wyznaczenia zastępstwa.

Wsparcia w postaci zatrudnienia jeszcze jednej osoby wymaga stanowisko do spraw realizacji świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Środki finansowe na wynagrodzenie mogą pochodzić z 3% dotacji. Koszty obsługi można pokrywać w ramach zadań własnych oraz zwrotów uzyskiwanych w ramach działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych – art. 27 ust. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zatrudnienie tylko jednego pracownika powoduje, że w okresie zwolnienia lekarskiego lub urlopu wypoczynkowego nie są podejmowane żadne działania wobec

dużników. Obecnie zakres pracy z dłużnikami alimentacyjnymi jest bardzo rozszerzony z powodu art. 209 § 1 i § 3 Kodeksu karnego, który nakłada na Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek ścigania dłużników alimentacyjnych, co wiąże się z koniecznością wysyłania wniosków do Komendy Powiatowej Policji.

mgr. Jolanta Zielińska
Ośrodek Pomocy Społecznej
w Solcu Kujawskim
Jolanta Zielińska
Pisownia: Jolanta Zielińska